

Omzet

miljardenbedrijven

sinds 2008 gegroeid

►►► Tekst: Norbert van der Werff
Foto: Henk Riswick

Net als bij de vorige editie in 2008 staat Unilever bovenaan de Food Top 100 van EVMI en Nyenrode Business Universiteit. De onderneming heeft bovendien de award voor duurzaamheid gewonnen. International Flavors & Fragrances (IFF) besteedt het meest aan R&D. Vleesbedrijf Hilckmann Groep heeft het grootste aandeel vrouwelijke bestuurders.

Omzet Positie	Positie 2008	Onderneming	Einde boekjaar, anders dan dec. 2010	Omzet miljoen €	Groei. t.o.v 2008 (%)	Sector	Opmerkingen
1	(1)	Unilever		22769	5,5	Mltd	Excl. home & personal care; food is 51% omzet
2	(2)	Heineken		16133	28,4	Alc	Incl. horeca-activiteiten
3	(4&5)	FrieslandCampina		8992	-1,7	Zui	Fusie Friesland Foods en Campina eind 2008
4	(3)	Vion		8870	24,2	Vlees	Kondigde reorganisaties aan, nam in 2010 Weyl over
5	(6)	Nidera Handels- compagnie	Sep 2010	7769	135,4	Ingr	Food is naar schatting 74%
6	(13)	DSM Nutrition		3057	n.v.t.	Ingr	Inclusief feed
7	(7)	CSM		2995	20,5	Ingr	Kondigde najaar 2011 grote reorganisatie aan
8	(9)	Hoogwegt	Sep 2010	2151	15,8	Zui	Kocht in 2010 Meelunie
9	(10)	Cosun		1862	4,3	Ingr	Verkocht in 2011 Unifine Food & Bake Ingredients
10	(8)	The Greenery		1843	-5,1	AGF	Sloot in 2011 dc in Maasland

De volledige Food Top 100 staat op de bijgesloten poster.

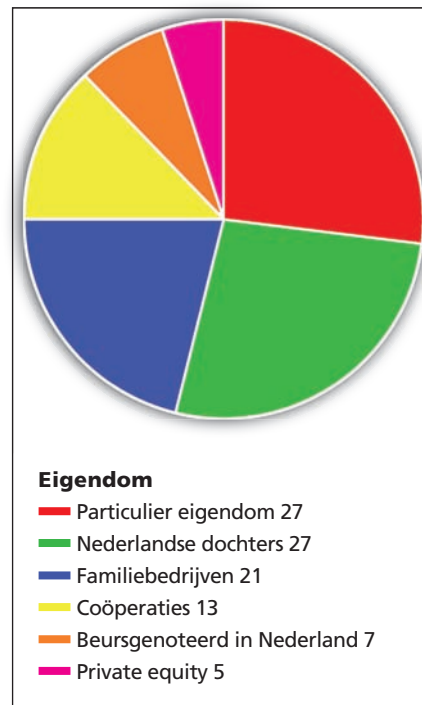
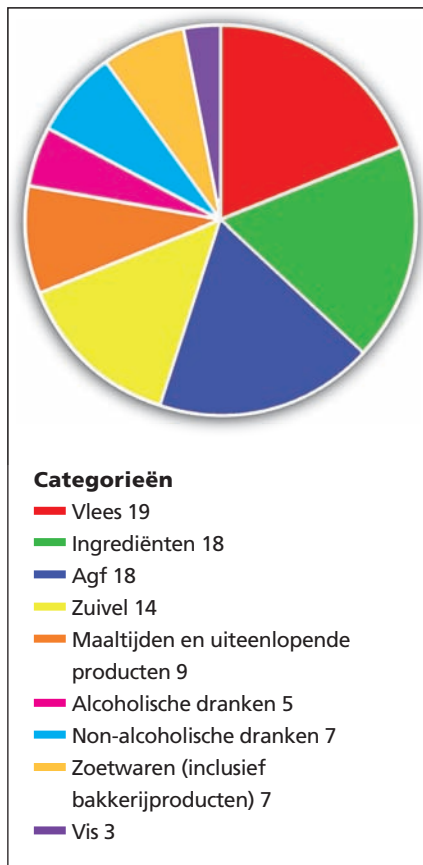
De lijst wordt net als bij de editie van 2008 aangevoerd door Unilever met een food-omzet van 22,769 miljard euro. Food maakt voor Unilever met 51 procent iets meer dan de helft van de omzet uit. De omzet van Heineken groeide met 28,4 procent, onder meer door de overname van het Mexicaanse Femsa. Met een omzet van 16,133 miljard euro staat de brouwer op de tweede plaats. De omzet van Heineken is bijna het dubbele van dat van de nummer drie FrieslandCampina, dat eerder in de Food top 100 stond als Friesland Foods (op de vierde plek) en Campina (vijfde). Vleesverwerker en maaltijdproducent Vion moest

door die fusie, ondanks een groei met 24,2 procent, een plaatsje prijsgeven en staat nu vierde. De top 5 wordt gecombineerd door handelaar in commodities Nidera Handelscompagnie met een geschatte foodomzet van 7,769 miljard euro. De omzet van Nidera steeg sinds de laatste Food Top 100 met 135,4 procent.

De Food Top 100 telt 13 bedrijven met een miljardenomzet. Tot de ondernemingen met een miljardenomzet behoren ook nog DSM Nutrition, CSM, Hoogwegt, Cosun, The Greenery, Van Drie Groep, Refresco Group en Loders Crocklaan Group. Mars Nederland met een omzet van 999 miljoen valt net bui-

ten de 'miljardenclub'. Om in de Food Top 100 te komen moet een bedrijf een jaaromzet hebben van minimaal 144 miljoen euro. Dat is de omzet van hekkensluiter PepsiCo Nederland.

In de Food Top 100 staan bedrijven in 9 categorieën. Koploper is de vleessector met 19 ondernemingen, met Vion op de hoogste positie (vierde). Een andere goed vertegenwoordigde sector wordt gevormd door de ingrediëntenleveranciers, met onder andere commodities, vitamines, smaakstoffen en andere functionele ingrediënten. Er staan 18 ingrediëntenleveranciers in de lijst, even veel

als bedrijven actief in aardappelen, groenten en fruit. De meeste foodbedrijven in de Food Top 100 zijn particulier eigendom of Nederlandse dochters van buitenlandse ondernemingen (beide 27). Er staan 13 coöperaties in de top 100, maar daarvan staan er wel 4 in de top 10 (FrieslandCampina, Vion, Cosun en The Greenery). Van de 7 aan de Nederlandse beurs genoteerde ondernemingen staan er eveneens 4 in de top 10 (Unilever, Heineken, DSM en CSM). De kleinste onderneming met een beursnotering in Nederland is Amsterdam Commodities, nog altijd op plaats 40.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is het thema van dit decennium en ook foodbedrijven besteden er veel aandacht aan. Dierenwelzijn, CO₂-uitstoot tijdens de productie en het transport, fairtrade en natuurlijk duurzame grondstoffen als palmolie en soja; er zitten vele kanten aan duurzaamheid. Onno van Bekkum van CO-OP Champions die het onderzoek voor de Food Top 100 uitvoerde, stelde vast dat ondernemingen met een internationaal profiel zich het meest uitgebreid verantwoord over duurzaamheid. Lokaal opererende ondernemingen zijn bewust bezig met kwaliteit en personeel, maar besteden weinig tijd aan de communicatie over duurzaamheid. Nederlandse dochters van buitenlandse ondernemingen liften sterk mee op de mon-

Duurzaamheid

Positie	Onderneming	Positie Food Top 100
1	Unilever	1
	Arla Foods Nederland	88
	Bavaria	29
	Cargill	21
	Coca-Cola Enterprises NL	22
	CONO Kaasmakers	90
	CSM	7
	FrieslandCampina	3
	Grolsch	57
	H.J. Heinz	45
	Heineken	2
	IFF	35
	Nestlé Nederland	36
	Nutreco	15
	PepsiCo Nederland	100
	Sara Lee International	25
	The Greenery	10

diale duurzaamheidsstrategie en rapportage, aldus Van Bekkum.

Duurzaamheid is erg moeilijk te beoordelen omdat er zoveel aspecten aan zitten. Van Bekkum heeft daarom gekeken in hoeverre foodbedrijven een duurzaamheidsverslag hebben en of er in het jaarverslag aandacht wordt besteed aan duurzaamheid. Ook heeft hij de informatie over duurzaamheid op de Nederlandse website of op de internationale, corporate website tegen het licht gehouden. De redactie van EVMI heeft deze informatie gewogen en een winnaar bepaald. Daarbij is Unilever als winnaar uit de bus gekomen. Het duurzaamheidsbeleid van Unilever wordt besproken op pagina 31.

De overige ondernemingen in de duurzaamheidslijst zijn bedrijven met een duur-

R&D

Positie	Positie R&D	Onderneming	R&D als Food Top 100	R&D miljoen €	Omzet miljoen € % omzet	Opmerkingen	Sector
1	35	IFF	5,71	22,8	399		Ingr
2	6	DSM Nutrition	3,86	118,0	3057		Ingr
3	1	Unilever	2,10	928,0	44262	food is 51% omzet	Mltd
4	14	Mars Nederland	1,91	19,1	999		Zoet
5	7	CSM	1,50	44,9	2995		Ingr
6	24	Avebe	1,01	5,7	565		Ingr
7	26	Leaf Holland	0,76	4,0	528		Zoet
8	3	FrieslandCampina	0,68	61,0	8992		Zui
9	9	Cosun	0,55	10,3	1862		Ingr
10	53	Agrico	0,50	1,5	304		AGF

Vrouwen in het bestuur

Positie	Bedrijfsnaam	% vrouwen	vrouwen	Sector	Positie Food Top 100
1	Hilckmann Groep	66,7	2	Vlees	84
2	Van Luin Food Group	50	1	Vlees	64
3	Nestlé Nederland	40	2	Mltd	36
4	Continental Bakeries Holding	33,3	1	Zoet	54
5	Meneba	25	1	Ingr	66
6	Nidera Handelscompagnie	20	1	Ingr	5
6	Koninklijke Smilde	20	1	Zoet	79
6	ADM Nederland	20	1	Ingr	58
6	E D & F Man Molasses	20	1	Ingr	98
10	N.V. Bromacom (Theobroma)	16,7	1	Ingr	31

zaamheidsverslag van minimaal 30 pagina's, of een speciale website gewijd aan duurzaamheid, dan wel bijzondere activiteiten. Zoals vermeld zijn de verschillende vormen van duurzaamheid moeilijk te vergelijken. Daarom zijn de overige 16 bedrijven die zich onderscheiden met extra aandacht voor duurzaamheid – afgezien van de winnaar Unilever, niet gerangschikt, maar alfabetisch vermeld.

Research & Development

Op de eerste plaats in de R&D Top 10 staat de Nederlandse dochter van de Amerikaanse producent van geur- en smaakstoffen IFF International Flavors & Fragrances, met vestigingen in Hilversum en Tilburg.

Het bedrijf besteedt 5,71 procent van de omzet aan R&D, 22,8 miljoen euro. IFF wordt gevolgd door DSM Nutrition en Unilever. De ranglijst voor R&D is bepaald aan de hand van het R&D-budget. Dat is afgezet tegen de omzet van het bedrijf. In de meeste gevallen is het R&D-budget in de verslaglegging niet opgesplitst naar food, feed en andere sectoren. In de lijst staat daarom niet de foodomzet van de bedrijven, maar de totale omzet. Alleen bij DSM Nutrition was er wél een R&D-budget uitsluitend voor food beschikbaar. In de R&D Top 10 staan maar liefst 5 bedrijven uit de categorie ingredients. Naast IFF zijn dat DSM Nutrition, CSM, Avebe en Cosun.

Vrouwen in het bestuur

De meeste vrouwelijke bestuurders werken bij Hilckmann Groep. Twee van de drie bestuurders zijn vrouw, 67 procent dus. Op de tweede plaats staat nog een vleesbedrijf, van Luin Food Group met een vrouw op één van de twee bestuursposities, 50 procent dus. Derde plaats staat Nestlé Nederland met twee vrouwen en drie mannen aan het hoofd.

Opvallend is dat het vooral bedrijven in particulier of familiebezit en dochterbedrijven van buitenlandse ondernemingen zijn met vrouwen aan het roer. Bij coöperaties en beursgenoteerde bedrijven ligt het aandeel vrouwen in het bestuur lager.

Voor deze ranglijst is gekeken naar het aantal vrouwen in de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen op het niveau met het hoogste omzetcijfer. Proxies (gevolmachtigden) zijn niet meegerekend, omdat die geen bestuurder zijn, maar lid van het managementteam. Een uitzondering is gemaakt voor de financieel directeur. Die is in het onderzoek wel meegerekend, vanwege het grote gewicht van de functie. Daarom kunnen de gegevens iets verschillen van andere bestanden over de man-vrouwverhoudingen. ◀◀

